

Fundació Joan Miró
* J... Barcelona

Premi Joan Miró 2017

Sisena edició

Kader Attia

DOSSIER DE PREMSA

Premi Joan Miró 2017
Sisena edició

Índex

Nota de premsa	3
Declaració del jurat del Premi Joan Miró 2017	5
Biografia de l'artista premiat	6
Selecció d'imatges d'obra	9
Artistes guardonats en edicions anteriors	13

Premi Joan Miró 2017
Sisena edició

Nota de premsa

Kader Attia, Premi Joan Miró 2017

L'artista francoalgerià és el guanyador de la sisena edició del premi que organitzen la Fundació Joan Miró i l'Obra Social "la Caixa", una de les distincions d'art contemporani més prestigioses i ben dotades del món.

El jurat ha valorat l'amplitud de la seva recerca artística — especialment dedicada a la petjada del colonialisme—, la seva exhaustiva elaboració del concepte de *reparació* i el compromís apassionat amb el seu temps.

L'Obra Social "la Caixa" es fa càrrec de la dotació de 70.000 euros del premi i de la producció de l'exposició monogràfica que Kader Attia protagonitzarà l'any 2018 a la Fundació Joan Miró.

Barcelona, 11 d'octubre de 2017. Rosa Maria Malet, directora de la Fundació Joan Miró, i Elisa Durán, directora general adjunta de la Fundació Bancària "la Caixa", han donat a conèixer l'artista guardonat amb el Premi Joan Miró 2017. Kader Attia ha estat distingit en aquesta sisena edició del premi, que es proclama cada dos anys i que inclou en el seu palmarès els artistes Olafur Eliasson, Pipilotti Rist, Mona Hatoum, Roni Horn i Ignasi Aballí.

El jurat del Premi Joan Miró 2017 està format per: Iwona Blazwick, directora de la Whitechapel Gallery (Londres); Magnus af Petersens, director del Bonniers Konsthall (Estocolm); Alfred Pacquement, exdirector del Musée national d'art moderne, Centre Georges Pompidou (París); Nimfa Bisbe, cap de les col·leccions d'art de la Fundació Bancària "la Caixa", i Rosa Maria Malet, directora de la Fundació Joan Miró (Barcelona). Els membres del jurat, tots ells professionals de reconegut prestigi en el camp de l'art contemporani, han seleccionat el guanyador tot apreciant-ne la innovació i la llibertat creativa, valors que també van caracteritzar l'obra de Joan Miró.

Concretament, en la seva declaració, el jurat del Premi Joan Miró 2017 destaca: «El compromís apassionat d'Attia amb el seu temps i amb el destí compartit de la humanitat té vincles estrets amb la participació de Joan Miró en els episodis crítics que van marcar la seva generació. El posicionament singular d'Attia respecte de les relacions complexes i sovint traumàtiques entre les cultures humanes ressona igualment en les aspiracions universals de Miró».

Kader Attia (Dugny, 1970) va créixer a cavall d'Orient i Occident, entre l'Alger dels seus pares i la seva França natal, i com a adult jove va viure a la República Democràtica del Congo, a Veneçuela i a la ciutat de Barcelona. Aquest rerefons personal ha aportat un inconfusible enfocament intercultural a la seva obra, especialment dedicada a l'exploració de les seqüeles del colonialisme i al concepte de *reparació*. Actualment viu i treballa a Berlín i Alger, des d'on desenvolupa una producció artística multidisciplinària que comprèn una extensa gamma de tècniques, materials, símbols i focus d'interès. Attia ha estudiat a l'École supérieure des arts appliqués Duperré i a l'École nationale supérieure des Arts Décoratifs, a París, així com a l'Escola Massana, Centre d'Art i Disseny, de Barcelona. Les principals institucions internacionals que han mostrat el seu treball són, entre d'altres: Whitechapel Gallery, Londres; Tate Modern, Londres; Centre Pompidou, París; Museum of Modern Art (MoMA), Nova York; Solomon R. Guggenheim Museum, Nova York; Museum of Contemporary Art Australia, Sydney; KW Institute for Contemporary Art, Berlín, i Museum für Moderne Kunst, Frankfurt. També ha participat en múltiples biennals, incloent-hi la XI Biennial del Caire, les biennals 5 i 6 de Marràqueix, dOCUMENTA (13) de Kassel i les 50a i 57a biennals de Venècia, aquesta última oberta al públic fins el 26 de novembre d'enguany. Ha estat guardonat amb el Premi Biennial de la Biennial del Caire el 2008, el Premi d'Art Abraaj Capital el 2010 i el Premi Marcel Duchamp el 2016.

Amb la concessió del Premi Joan Miró 2017, a més de rebre una dotació econòmica de 70.000 euros, Kader Attia protagonitzarà el 2018 una exposició monogràfica a la Fundació Joan Miró de Barcelona produïda per l'Obra Social "la Caixa". El premi es completa amb un guardó concebut pel reconegut dissenyador barceloní André Ricard. Per crear-lo, Ricard es va inspirar en l'esperit i la identitat de Joan Miró i de la Fundació. Amb aquest objecte vol reflectir la voluntat d'innovació i el dinamisme del premi i de l'artista que porta el seu nom.

Premi Joan Miró 2017

Sisena edició

Declaració del jurat del Premi Joan Miró 2017

Després d'haver-se reunit per deliberar, el jurat del Premi Joan Miró ha acordat per unanimitat atorgar la distinció a l'artista francoalgerià Kader Attia.

Creat el 2007, el premi es concedeix cada dos anys a un artista internacional pel seu mèrit artístic, així com per la seva afinitat intel·lectual amb l'obra i el llegat de Joan Miró.

En el cas de Kader Attia, el jurat aplaudeix l'amplitud de la seva investigació, l'enfocament audaç i sincrètic de l'impacte i els efectes persistents del colonialisme, així com la seva elaboració, enciclopèdica però matisada, de la noció de reparació com a base de la seva producció artística. El compromís apassionat d'Attia amb el seu temps i amb el destí compartit de la humanitat té vincles estrets amb la participació de Joan Miró en els episodis crítics que van marcar la seva generació. El posicionament singular d'Attia respecte de les relacions complexes i sovint traumàtiques entre les cultures humanes ressona igualment en les aspiracions universals de Miró.

És per aquests aspectes destacats de l'obra de Kader Attia que el jurat és unànim en la seva decisió i es complau a afegir el seu nom a la creixent i notable llista dels guanyadors del Premi Joan Miró.

Barcelona, octubre de 2017

Membres del jurat del Premi Joan Miró 2017

Nimfa Bisbe
Iwona Blazwick
Rosa Maria Malet
Alfred Pacquement
Magnus af Petersens

Premi Joan Miró 2017
Sisena edició

Biografia de l'artista premiat

Kader Attia. Cortesia de l'artista. Foto: Sam Mertens

La reparació i la hibridació són el terreny on moltes cultures comencen a recuperar la seva llibertat.
Kader Attia

Kader Attia (Dugny, 1970) és un artista francoalgerià que actualment viu i treballa a Berlín i Alger. Attia va passar la seva infància a cavall entre l'Algèria dels seus pares i els suburbis del seu París natal. Com a artista en formació va prendre contacte amb cultures diferents vivint a latituds distants: a la República Democràtica del Congo, on va tenir la seva primera exposició individual, l'any 1996; a Veneçuela, i a la ciutat de Barcelona. Aquesta vivència de la multiculturalitat, essencial en la seva pròpia identitat, ha esdevingut el fonament d'una pràctica artística dinàmica que reflexiona sobre l'estètica i l'ètica de diferents cultures.

En concret, des d'un enfocament poètic i simbòlic, Kader Attia examina les àmplies repercussions de l'hegemonia cultural occidental i el colonialisme sobre cultures no occidentals i el retorn d'aquest impacte sobre Occident mateix. L'artista s'ha endinsat en les polítiques d'identitat colonials i postcolonials, basculant de la tradició a la modernitat, a la llum de l'actual món globalitzat, tot creant-ne una autèntica genealogia.

Partint de la pràctica escultòrica, al llarg de la seva trajectòria Kader Attia ha desenvolupat una producció artística multidisciplinària que comprèn una extensa gamma de tècniques, materials, escales i símbols. La seva obra fotogràfica i les seves pel·lícules, particularment abocades al detall, capturen el «soroll silenciós», en paraules d'Attia, que sorgeix de la història de la colonització. L'artista utilitza també la instal·lació de factura minimalista per recrear espais que qüestionen l'espectador amb relació a les seves fantasies i fòbies. Pel que fa a les seves escultures, elaborades amb materials poc convencionals —des de cuscús fins a bosses de plàstic—, es caracteritzen sovint per la contraposició d'un atractiu sensorial formal i un contingut punyent. No debades Attia apunta: «En la meva pràctica artística la forma és tan important com el concepte, ja que descriu la presència fonamental de l'espai dins d'aquest diàleg inseparable que manté amb el temps. El llaç que lliga aquests estats paradoxals podria ser una reparació».

Precisament, aquest concepte central al voltant de la qüestió colonial ha guiat la seva investigació artística en la darrera dècada. Attia entén la reparació com una constant en la naturalesa humana, i «la moderna ment occidental i el pensament tradicional extraoccidental sempre n'han tingut una visió contrària». L'objectiu del seu treball és «contribuir a reparar les lesions socials que són centenàries i planetàries». Més enllà de la restitució financera o mesures els arranjaments polítics, l'artista observa i aborda en la seva obra les altres ferides persistents del conflicte: les seqüeles subtils de caire psíquic, històric, lingüístic, personal o generacional. «Per mi, la idea de la reparació no és més que un continu. La reparació no és ni un principi ni un final, és justament l'espai intermedi. Sovint utilitzo els aspectes més tangibles (com la carn destruïda o els objectes trencats) per explicar amb claredat els assumptes en joc en processos de reparació, siguin concrets o abstractes, ja que operen amb els mateixos principis.»

L'ampli espectre d'interessos d'Attia l'ha portat a recórrer freqüentment a altres disciplines del coneixement, incloent-hi la medicina, la física, la filosofia, la psicoanàlisi, l'arquitectura, la història i la ciència política. Kader Attia ha aprofundit en el concepte de *reparació* des de l'òptica d'aquests àmbits, detectant-ne les interrelacions i expandint-ne les interpretacions. «Es podria considerar que quan quelcom es trenca només cal tornar a col·locar-hi les peces. Però, de fet, la reparació no està relacionada només amb el control. És un procés que es pot entendre, per exemple, com una forma de reapropiació cultural. O que observem en dinàmiques paral·leles a altres escales, com la recreació, la selecció natural, la

traducció, l'absorció, la millora, la rectificació o la transformació. De la cultura a la natura, del gènere a l'arquitectura, de la ciència a la filosofia, qualsevol sistema de la vida és un procés de reparació infinit. La reparació en possibilita la continuïtat.»

Attia va cursar estudis de Filosofia i Belles Arts a l'École supérieure des arts Appliqués Duperré i a l'École nationale supérieure des Arts Décoratifs, a París, així com a l'Escola Massana, Centre d'Art i Disseny, de Barcelona. La seva obra s'ha exposat a les principals institucions internacionals d'art contemporani: Centre Pompidou, París; Museum of Modern Art (MoMA), Nova York; Solomon R. Guggenheim Museum, Nova York; Tate Modern, Londres; Whitechapel Gallery, Londres; Museum of Contemporary Art Australia, Sydney; KW Institute for Contemporary Art, Berlín, o Museum für Moderne Kunst, Frankfurt, entre d'altres. També ha estat inclosa en múltiples biennals, com la del Caire, la de Marràqueix, la documenta de Kassel o la Biennial de Venècia. Ha estat guardonat amb el Premi Biennial de la Biennial del Caire el 2008, el Premi d'Art Abraaj Capital el 2010 i el Premi Marcel Duchamp el 2016. El seu treball apareix en nombroses col·leccions arreu del món i està representat per: Galerie Nagel Draxler, Berlín i Colònia; Lehmann Maupin, Nova York i Hong Kong; Galerie Krinzinger, Viena, i Galleria Continua, San Gimignano, Pequín, Les Moulins i l'Havana.

Entre les seves exposicions més recents destaquen: *Viva Arte Viva*, a la 57a Biennial de Venècia; *Sacrifice and Harmony*, una exposició individual al Museum für Moderne Kunst de Frankfurt; *The Injuries are Here*, una mostra individual al Musée cantonal des Beaux-Arts de Lausana; *Culture, another culture repaired*, al Middelheimmuseum, Anvers; *Contre Nature*, una presentació individual al Beirut Art Centre; *Continuum of Repair: The Light of Jacob's Ladder*, a Whitechapel Gallery, Londres; *Reparatur. 5 Akte*, al KW Institute for Contemporary Art, Berlín, o *Construire, déconstruire, reconstruire: Le Corps Utopique*, una exposició individual al Musée d'art moderne de la Ville de Paris. També ha exposat a la Biennale of Contemporary African Art de Dakar; a dOCUMENTA (13), Kassel; al Museum of Modern Art (MoMA), Nova York (*Performing Histories (1)*), i a la Tate Modern, Londres (*Contested Terrains*).

Actualment, Kader Attia divideix el seu temps entre els seus tallers de Berlín i Alger i està profundament compromès amb la programació de *La Colonie*, un espai d'intercanvi cultural i artístic a París.

Més informació sobre Kader Attia i la seva trajectòria a <http://kaderattia.de/>

*Reparar mai no és tornar a l'estat inicial, sinó
integrar la ferida per conivir-hi.*
Kader Attia

Premi Joan Miró 2017
Sisena edició

Selecció d'imatges d'obra

Kader Attia

J'accuse, 2016

Instal·lació. Bustos de fusta sobre suports metàl·lics, projecció de vídeo monocanal en color i amb so

Imatge de l'exposició *Sacrifice and Harmony*, Museum für Moderne Kunst, Frankfurt, 2016

Cortesia de l'artista i de la Galerie Nagel Draxler

Foto: Axel Schneider

© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Narrative Vibrations, 2017

Instal·lació audiovisual i d'altres suports

Imatge de l'exposició *Viva Arte Viva*, 57a Biennal de Venècia, 2017

Cortesia de l'artista i de Galleria Continua, Galerie Krinzinger, Lehmann Maupin i Galerie Nagel Draxler

Foto: Simon Vogel

© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Narrative Vibrations, 2017

Instal·lació audiovisual i d'altres suports

Imatge de l'exposició *Viva Arte Viva*, 57a Biennal de Venècia, 2017

Cortesia de l'artista i de Galleria Continua, Galerie Krinzinger, Lehmann Maupin i Galerie Nagel Draxler

Foto: Simon Vogel

© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

The Repair from Occident to Extra-Occidental Cultures, 2012
 Instal·lació audiovisual i d'altres suports
 Vista de la instal·lació a dOCUMENTA (13), al Fridericianum, Kassel, 2012
 Encàrrec i producció: dOCUMENTA (13) amb el suport i la cortesia de l'artista i de Galleria Continua, Galerie Nagel Draxler i Galerie Krinzinger, i el suport de Fondation nationale des arts graphiques et plastiques, França
 Foto: Roman März
 © Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Measure and Control, 2013 (detall)
 Sèrie de cinc vitrines. Vitrina antiga, animals dissecats, màscares africanes, fotografies antigues emmarcades, acer i fusta
 Imatge de l'exposició *Reparatur. 5 Akte*, al KW Institute for Contemporary Art, Berlín, 2013
 Cortesia de l'artista i de Galleria Continua
 Foto: Simon Vogel
 © Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Intifada: The Endless Rhizomes of Revolution, 2016
 Instal·lació. Escultures metàl·liques, cautxú, pedres, diaris, fotocòpies
 Imatge de l'exposició *Sacrifice and Harmony*, al Museum für Moderne Kunst, Frankfurt, 2016
 Cortesia de l'artista i de Galerie Krinzinger
 Foto: Axel Schneider
 © Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Untitled, 2017

Escultura. Mirall, contraxapat, bigues d'acer, sabates

Imatge de l'exposició *Reason's Oxymorons*, Lehmann Maupin, Nova York, 2017

Cortesia de l'artista i de Lehmann Maupin

Foto: Max Yawney

© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Reflecting Memory, 2016

Projecció de vídeo digital HD monocanal, en color i amb so
Cortesia de l'artista i de Galleria Continua, Galerie Krinzinger, Lehmann Maupin i Galerie Nagel Draxler

Foto: Kader Attia

© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

¡Asesinos! ¡Asesinos!, 2014

Instal·lació. 134 portes de fusta, 47 megàfons
Imatge de l'exposició *Show Your Injuries*, Lehmann Maupin, Nova York, 2014

Cortesia de l'artista i de Lehmann Maupin i Vehbi Koç Foundation Contemporary Art Collection

Foto: Elisabeth Bernstein

© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Untitled, 2017

Escultura. Antiga màscara de fusta dogon, rosari musulmà, suport metàl·lic
Cortesia de l'artista i de Lehmann Maupin
Foto: Max Yawney
© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Modern Architecture Genealogy, 2014

Collage. Cartró, fotografies, documents antics
Cortesia de l'artista i de Galerie Krinzinger
Foto: Axel Schneider
© Kader Attia, VEGAP, 2017

Kader Attia

Kasbah, 2008

Fusta, ferro corrugat, antenes de televisió, antenes parabòliques, objectes trobats.
Imatge de l'exposició *Kasbah*, Centre de création contemporaine Olivier Debré, Tours, 2009
Foto: François Fernandez
Cortesia de l'artista i de Galleria Continua, Galerie Krinzinger, Lehmann Maupin i Galerie Nagel Draxler
© Kader Attia, VEGAP, 2017

Premi Joan Miró 2017
Sisena edició

Artistes guardonats en les edicions anteriors

2015. Ignasi Aballí

Ignasi Aballí (Barcelona, 1958), el primer artista català que ha rebut aquest guardó, ha desenvolupat una llarga trajectòria en el marc de l'art conceptual, reconeguda en els grans centres internacionals d'art contemporani. La reflexió límit sobre l'acte creatiu i sobre el paper que ocupa l'artista en aquest procés l'ha portat sovint a reivindicar la potència reveladora de la mirada tangencial, dels territoris secundaris, de les realitats imperceptibles o, directament, de les absències o les desaparicions, començant per la mateixa figura de l'autor. Amb aquesta distinció, el jurat va voler destacar «la seva reflexió constant sobre els límits de la pintura i la representació, la seva acurada atenció a les importants implicacions dels canvis més petits en les estratègies de resignificació, com també el seu paper com a mentor per als artistes més joves».

2013. Roni Horn

Roni Horn (Nova York, 1955) ha explorat el caràcter mutable de l'art a través de l'escultura, la fotografia, el dibuix i l'edició de llibres. La seva obra gira a l'entorn del diàleg entre les persones i la natura, una relació vista com un mirall en què l'ésser humà intenta reproduir la natura a imatge seva. Segons el jurat, Horn «commou amb una pràctica polifacètica que vincula aspectes de la natura, el paisatge i la cultura popular amb mecanismes de percepció i comunicació». La Fundació Joan Miró va presentar la primera exposició monogràfica de l'artista a Barcelona, *Roni Horn. Dormia tot com si l'univers fos un error*, que posteriorment va itinerar a CaixaForum Madrid.

2011. Mona Hatoum

La palestino-britànica Mona Hatoum (Beirut, 1952) va ser guardonada «per la seva gran capacitat de connectar experiència personal amb valors universals», segons les paraules del jurat. Amb aquest premi, es va voler destacar el compromís de l'artista amb els valors humans propis de totes les cultures i societats, «comparable amb la visió que Miró tenia de la humanitat després d'haver viscut tres guerres devastadores». Les escultures, instal·lacions, *performances* i vídeos de Hatoum l'han convertida en un dels noms més destacats de l'art actual. *Projecció*, l'exposició que va presentar a la Fundació Joan Miró entre el juny i el setembre del 2012, es va tancar amb un important èxit de públic: més de 140.000 visitants. Hatoum, resident a Londres, va destinar els 70.000 euros del premi a fer possible que joves promeses de l'art puguin estudiar a escoles d'art britàniques.

2009. Pipilotti Rist

L'artista suïssa Pipilotti Rist (Grabs, Sankt Gallen, 1962) va rebre el premi l'any 2009. El jurat va acordar concedir-li el guardó per unanimitat, tot destacant: «Al llarg dels darrers vint anys Rist no ha deixat mai de sorprendre'ns i provocar-nos amb les seves indagacions artístiques que ens endinsen en paisatges psíquics i estètics, alhora que penetren en la consciència personal i col·lectiva». Al seu torn, Rist va considerar un honor rebre un premi amb el nom de Miró, artista de qui va subratllar la influència que va exercir i continua exercint en el món de l'art. L'any 2010 Rist va presentar l'exposició *Partit amistós – sentiments electrònics* a la Fundació Joan Miró de Barcelona i al Centre Cultural Caixa de Girona - Fontana d'Or, a Girona.

2007. Olafur Eliasson

El danès-islandès Olafur Eliasson (Copenhaguen, 1967) va ser el primer que va rebre el Premi Joan Miró, l'any 2007. El treball d'Eliasson, centrat en l'estudi de la percepció sensorial, les lleis de la física i els fenòmens naturals, va seduir el jurat per l'impacte i la bellesa de les seves instal·lacions, que reflexionen sobre el món i sobre la societat actuals. Un any després de rebre el premi, Eliasson va portar a Barcelona i a Girona *La naturalesa de les coses*, la seva primera exposició a l'Estat espanyol.

Fundació Joan Miró

 Barcelona

Obra Social "la Caixa"

Fundació Joan Miró
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona
T +34 934 439 070
press@fmirobcn.org

www.fmirobcn.org

